

3. Gaia: Programen Egiaztapena

4. Ariketa-orria: Iterazioen egiaztapena

1. Hurrengo baiezta penetan aukeratu zuzena den inbariantea:

- 1.1. Programa honek x elementua $A(1..n)$ bektorean agertzen den ala ez erabakitzten du.

```
{ n ≥ 1 }
    i := 0; dago := false;
    INB1 ≡ { ( dago ↔ ∃j ( 1 ≤ j ≤ i ∧ A(j) = x ) ) ∧ 0 ≤ i ≤ n } [ ]
    INB2 ≡ { ( dago ∧ ∃j ( 1 ≤ j ≤ i ∧ A(j) = x ) ) ∧ 0 ≤ i ≤ n } [ ]
    while not dago and i < n loop
        i := i+1;
        if A(i) = x then
            dago := true;
        end if;
    end loop;
    { dago ↔ ∃j ( 1 ≤ j ≤ n ∧ A(j) = x ) }
```

- 1.2. Programa honek *lehen* aldagai boolearrean x zenbaki arrunta lehena den ala ez erabakitzten du.

```
{ x ≥ 2 }
    d := 2;
    INB1 ≡ { 1 < d ≤ x ∧ ∀i ( 1 < i < d → x mod i ≠ 0 ) } [ ]
    INB2 ≡ { 1 < d ≤ x ↔ ∀i ( 1 < i < d → x mod i ≠ 0 ) } [ ]
    while x mod d /= 0 loop
        d := d+1;
    end loop;
    lehen := (d = x);
    { lehen ↔ ∀i ( 1 < i < x → x mod i ≠ 0 ) }
```

1.3. Programa honek x zenbaki arruntaren faktoriala kalkulatzen du.

```

 $\{ x \geq 0 \}$ 
f := 1; t := x;

INB1  $\equiv \{ f = \prod_{i=1}^{t-1} i \wedge t \geq 0 \}$  [ ]
INB2  $\equiv \{ f = \prod_{i=t+1}^x i \wedge t \geq 0 \}$  [ ]
INB3  $\equiv \{ f = \prod_{i=t-1}^x i \wedge t \geq 0 \}$  [ ]
INB4  $\equiv \{ f = \prod_{i=t}^x i \wedge t \geq 0 \}$  [ ]

while t >= 1 loop
    f := f*t;
    t := t-1;
end loop;
 $\{ f = \prod_{i=1}^x i \}$ 

```

2. Hurrengo iterazioen inbariantea eta borne adiezpena asmatu:

2.1. Honako programa honek $A(1..n)$ bektoreko minimoa kalkulatzen du m aldagaien.

```

 $\{ n \geq 1 \}$ 
m := A(1); k := 1;
while k < n loop      INB  $\equiv \{ \dots \}$ 
    E  $\equiv \underline{\dots}$ 
    k := k+1;
    if A(k) < m then
        m := A(k);
    end if;
    end loop;
 $\{ txikiena(A(1..n), m) \}$ 

```

non:

$$txikiena(A(1..n), m) \equiv \exists i (1 \leq i \leq n \wedge A(i) = m) \wedge \\ \forall j (1 \leq j \leq n \rightarrow A(j) \geq m)$$

2.2. Programa honek $A(1..n)$ taulako elementuak atzekoz aurrera jartzen ditu.

```

{  $n \geq 1 \wedge A = (a_1, \dots, a_n)$  }
  k := 1;
    INB ≡ { _____ }
    E ≡ _____
  while k <= n/2 loop
    lag := A(k);
    A(k) := A(n-k+1);
    A(n-k+1) := lag;
    k := k+1;
  end loop;
{  $\forall i (1 \leq i \leq n \rightarrow A(i) = a_{n-i+1})$  }

```

2.3. A taulako elementuen erdiak baino gehiago, B taulan posizio berean daudenak baino handiagoak diren ala ez adieraziko du b aldagai boolearrak.

```

{  $n \geq 1$  }
  i := 1; z := 0;
    INB ≡ { _____ }
    E ≡ _____
  while i <= n loop
    if A(i) > B(i) then
      z := z+1;
    end if;
    i := i+1;
  end loop;
  b := (z > n/2);
{  $b \leftrightarrow \exists j (1 \leq j \leq n \wedge A(j) > B(j)) > \frac{n}{2}$  }

```

3. Dokumentatu markatzen diren asertzioekin honako programa iteratibo hauek:

3.1. Honako programa honek $|x - y|$ adierazpenaren balioa uzten du d aldagaien.

```

Aurre ≡ { _____ }

d := 0;
if x <= y then
    u := x;
    z := y;
else
    u := y;
    z := x;
end if;
 $\phi_1$  ≡ { _____ }

INB ≡ { _____ }
E ≡ _____
while u /= z loop
     $\phi_2$  ≡ { _____ }
    z := z-1;
     $\phi_3$  ≡ { _____ }
    d := d+1;
end loop;
Post ≡ {  $d = |x - y|$  }

```

3.2. Programak $A(1..n)$ bektorean bakoitiak diren osagaien kopurua eta bikoitiak dirrenena berdina den ala ez erabakitzentzu.

```

Aurre ≡ { _____ }

i := 0; w := 0; z := 0;
INB ≡ { _____ }
while ( i < n ) loop E ≡ _____
    i := i+1;
     $\phi_1$  ≡ { _____ }
    if ( A(i) mod 2 = 0 ) then
        w := w+1;
    else
         $\phi_3$  ≡ { _____ }
        v := v+1;
    end if;
end loop;
 $\phi_4$  { _____ }
e := (w=v);
Post ≡ { _____ }

```

- 3.3. Programak 2ren 0 eta n -ren arteko berreduren batura kalkulatzen du b aldagaien; alegia, $2^0, 2^1, \dots, 2^n$ segidaren batura kalkulatzen du.

```

Aurre ≡ { _____ }

    i := 0; p := 1; b := 1;
    while i < n loop   INB ≡ { _____ }
                            E ≡ { _____ }
                             $\phi_1$  ≡ { _____ }
                            i := i + 1;
                             $\phi_2$  ≡ { _____ }
                            p := p * 2;
                             $\phi_3$  ≡ { _____ }
                            b := b + p;
                        end loop;
Aurre ≡ { _____ }

```

- 3.4. $A(1..n)$ taula batura berdineko bi sekziotan bana daitekeen ala ez erabakiko du programa honek. Hala bada, i aldagai izango da banaketa adierazten duen indizea.

```

Aurre ≡ { _____ }

    x := A(1); y := 0; k:= 2;
    INB ≡ { _____ }
    E ≡ { _____ }
    while k <= n loop
        y := y+A(k);
        k := k+1;
    end loop;
    i := 1;
    INB ≡ { _____ }
    E ≡ { _____ }
    while x /= y and i < n loop
        i := i+1;
        x := x+A(i);
        y := y-A(i);
    end loop;
    eqsum := (not i = n);
Post ≡ { _____ }

```

4. Programa honek batura eta biderkadura berdina duen $A(1..j)$ sekziorik luzeena mugatzen duen j indizea k aldagaian uzten du. Zuzentasun osoaren frogapenaren eskema asmatu.

```

m := 1; k := 1; bat := A(1); bider := A(1);
while m < n loop
    m := m+1; bat := bat+A(m); bider := bider*A(m);
    if bat = bider then
        k := m;
    end if;
end loop;

```

5. Hurrengo programako iterazioak inbariantea konserbatzen duela frogatu. Programak x elementua $A(1..n)$ bektorean agertzen den ala ez erabakitzet du.

$$\{ n \geq 1 \}$$

```

i := 0; dago := false;
while not dago and i < n loop
    i := i+1;
    if A(i) = x then
        dago := true;
    end if;
end loop;
{ dago  $\leftrightarrow \exists j ( 1 \leq j \leq n \wedge A(j) = x )$  }

```

6. Hurrengo programen zuzentasun osoa frogatu.

- 6.1. Honako programa honek x eta y zenbaki osokoien biderkadura kalkulatzen du.

```

z := 0;
while x /= 0 loop
    z := z+y;
    x := x-1;
end loop;

```

- 6.2. Programa honek x elementua $A(1..n)$ bektorean zenbat aldiz agertzen den kontatzen du.

```

i := 1; z := 0;
while i <= n loop
    if A(i) = x then
        z := z+1;
    end if;
    i := i+1;
end loop;

```